

Titulación

Código: G3111V01 **Nome:** Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos [L] **Data publicación BOE:** 29/09/2011

Contido

Código: G3111102 **Nome:** Psicoloxía do Traballo **Ano Académico :** 2023/2024

Créditos ECTS: 9.00

Carácter: Formación básica **Convocatoria:** Anual de Titulacións de Grao/Máster

Datas de Aprobación

Data aprobación Ciencia Política e Socioloxía: 29/05/2023

Profesorado do Contido

Nome	Categoría	Función
Hermo López, Teresa		Profesor/a

Obxectivos da materia

O obxectivo xeral desta materia é que os alumnos/as adquiren os coñecementos básicos sobre a conduta e as experiencias psicolóxicas dos traballadores, en contextos relacionados co traballo, dende unha perspectiva grupal e organizacional. Todo iso co obxectivo dunha intervención na realidade da empresa, pondo especial énfase na adquisición de habilidades e técnicas de intervención nos procesos psicosociais de incorporación en integración á actividade laboral.

Contidos

1. INTRODUCCIÓN Á PSICOLOXÍA DO TRABALLO

- Delimitación conceptual da Psicoloxía do Traballo
 - Breve desenvolvemento histórico da Psicoloxía do Traballo
 - Que é a Psicoloxía do Traballo?
 - Áreas de contido da disciplina.
 - Relación da Psicoloxía do Traballo con outras disciplinas.
- Un modelo de comportamento no traballo
 - Variables dependentes no modelo de PT
 - Variables independentes no modelo de PT

2. POSTOS DE TRABALLO, OCUPACIÓNS E CLASIFICACIÓNS

- Posicións, Postos de Traballo e Ocupacións: Conceptos
- Competencias ocupacionais e cualificacións profesionais
- Clasificación Internacional de Ocupacións – OIT: estrutura y características, Funcións.
- Diccionario O*NET: Estructura e características; Funcións; Datos socioeconómicos e ocupantes.

3. MÉTODOS DE INVESTIGACIÓN EN PSICOLOXÍA DO TRABALLO

- A explicación da conduta nas organizacións.
- O método científico e o estudo de individuos, grupos e organizacións.
- Elementos dunha investigación científica.
- A avaliación da investigación en Psicoloxía do Traballo.
- O deseño da investigación.

4. MEDICIÓN E AVALIACIÓN EN PSICOLOXÍA DO TRABALLO

- Conceptos básicos de medición
 - Que é medir?
Escalas de medida
 - Medidas observadas e medidas verdadeiras
 - Erros de medida: aleatorios e sistemáticos
 - Puntuacións directas, típicas e transformadas
- Avaliación
- Predictores e criterios
- Fiabilidade
- Validez

5. AS DIFERENZAS INDIVIDUAIS

- As diferenzas individuais no traballo
- Capacidade cognitiva xeral
- Capacidades cognitivas específicas
- Medición da capacidade cognitiva
- Capacidade cognitiva e desempeño laboral
- A personalidade normal: Os trazos
- O modelo do cinco grandes factores
- Personalidade e éxito laboral
- Medición da personalidade
- Intereses vocacionais

6. MÉTODOS E TÉCNICAS DE RECOLLIDA DE DATOS E INFORMACIÓN

- Enquisas organizacionais
 - Métodos de medición
 - Tipos de preguntas e Formatos das respostas
 - Rumbos
 - Aplicación das enquisas
- Grupos de discusión
 - Descrición
 - Procedemento
 - Vantaxes e inconvenientes
- A meta-análise
 - As revisións nas ciencias sociais.
 - A meta-análise: Definición e características.
 - Etapas no desenvolvemento dunha investigación meta-analítica
 - Vantaxes e limitacións do meta-análise.

7. MOTIVACIÓN LABORAL

- Motivación: Concepto.
- Teorías da motivación.
- Teoría das necesidades de Maslow.
- Teoría da expectativa.
- Teoría do establecemento de metas.

8. ACTITUDES, VALORES E TRABALLO

- As actitudes
 - Definición de actitude
 - Compoñentes das actitudes
 - Modelo de Fishbein e Ajzen
 - Teoría da disonancia cognitiva
- Valores
 - Definición de valores
 - Importancia dos valores no ámbito organizacional
 - Tipos de valores
- Diferenciación entre actitudes e valores

9. SATISFACCIÓN LABORAL E COMPROMISO ORGANIZACIONAL

- Satisfacción laboral
 - Definición do concepto
 - Facetas da satisfacción laboral
 - Avaliación da satisfacción laboral
 - Antecedentes da satisfacción laboral
 - Efectos da satisfacción laboral
- Compromiso organizacional
 - Definición do concepto
 - Compoñentes do compromiso organizacional
 - Conceptos relacionados
 - Avaliación do compromiso organizacional
 - Efectos do compromiso organizacional

10. EMPREGO E DESEMPREGO

- O Emprego desde o punto de vista psicolóxico
 - Funcións instrumentais
 - Funcións latentes.
- Repercusións psicolóxicas do desemprego
- O modelo de ciclo do desemprego

11. O TELETRABALLO

- Definicións, antecedentes e elementos do teletraballo.
- Vantaxes e desvantaxes do teletraballo.
- Tipos de Teletraballo e de perfís do teletraballador
- Riscos no Teletraballo
- Teletraballo e desempeño laboral

Bibliografía básica e complementaria

- Aamodt, M.G. (2010). Evaluación y análisis de puesto. En Psicología Industrial/Organizacional (6ª ed.),(pp. 33-74). México DF, México: Wadsworth Cengage Learning.

- Alcover, C.M., Martínez, D. y Rodríguez, F. y Domínguez, R. (2004). Introducción a la Psicología del Trabajo. Madrid: McGraw Hill.

- Chiavenato, I. (2011). Administración de recursos humanos: el capital humano de las organizaciones. México: McGraw-Hill.

- Gibson, Ivancevich, Donnelly y Konopaske (2006). Organizaciones: comportamiento, estructura, procesos. México: McGraw Hill.

- Gil F y Alcover C.M (2003). Introducción a la Psicología de las Organizaciones. Madrid: Alianza Editorial.

- Gómez Mejía, Balkin y Cardy (2008). Gestión de Recursos Humanos. Madrid: Pearson-Prentice Hall.

- Kaplan, R.M. y Saccuzzo (2006). Pruebas psicológicas. Principios, aplicaciones y temas. México: Thomson.

- Landy, F. J y Conte, J.M. (2005). Psicología industrial. México : McGraw Hill.

- Luthans, F. (2008). Comportamiento organizacional. México: McGrawHill.

- Martín Quirós, MA. (2009). Psicología del Trabajo, de las Organizaciones y de los Recursos Humanos: un área abierta a la reflexión. Madrid: Pirámide.

- Martínez, D. y Rodríguez, F. (2008). Métodos de investigación en Psicología de las Organizaciones. En F. Gil y C.M. Alcover, Introducción a la Psicología de las Organizaciones. Madrid: Alianza Editorial, pp. 109 – 134.

- Moscoso S. y Salgado, J. (2002). Análisis del puesto y ocupaciones: Métodos y Técnicas. En L. Sobrado Fernández Orientación profesional: Diagnóstico e inserción sociolaboral. Barcelona

-Muchinsky, P.M. (2004). Psicología Aplicada al Trabajo. Madrid: Paraninfo-Thomson Learning.

-Newstrom, J. (2007). Comportamiento humano en el trabajo. México: McGrawHill

- Osca, A. (2006). Selección, evaluación y desarrollo de los Recursos Humanos. Madrid: Diaz de Santos.
- Pereda Martín, S. (2008). Psicología del Trabajo: Teoría y práctica. Madrid: Síntesis.
- Robbins, S.P. (2004). Fundamentos de comportamiento organizacional. México: Prentice Hall.
- Spector, P. (2002). Psicología Industrial y Organizacional. Investigación y práctica. México: Manual Moderno

Competencias

1. Competencias e resultados da aprendizaxe que o/a estudante adquiere:
 - 1.1. Aplicar técnicas e tomar decisións no ámbito da xestión dos recursos humanos e o desenvolvemento organizativo
2. Competencias da titulación ás que contribúe a materia
 - 2.1. Traballar individualmente e en equipo
 - 2.2. Localizar, analizar, sistematizar e xestionar diferentes fontes e tipos de información
 - 2.3. Aprender autonomamente
 - 2.4. Traballar e relacionarse cos demais, respectando as normas básicas de convivencia, os dereitos fundamentais e os valores democráticos
3. Competencias específicas da materia

Ao finalizar o curso, o alumno debería ser capaz de exhibir as competencias/destrezas/habilidades básicas (a un nivel non especializado) requiridas para:

 - 3.1 Identificar e comprender a importancia do factor humano no traballo.
 - 3.2 Saber aplicar algúns dos principais métodos, técnicas, instrumentos estratexias e procedementos de avaliación e de intervención sobre a conduta humana laboral.
 - 3.3 Desenvolver habilidades de comunicación (oral/escrita, verbal, non verbal, etc).
 - 3.4 Mostrar unha actitude positiva cara ás achegas que, dende a Psicología do Traballo pódense realizar para o logro dos obxectivos organizacionais e persoais.
 - 3.5 Orientar a súa actuación profesional a partir do respecto e a consideración dos principios e valores propios da Psicología do traballo e do Código Deontolóxico da profesión.

Metodoloxía da ensinanza

As sesións expositivas e interactivas están dirixidas a formar estudantes sobre a adquisición de coñecementos relacionados co contido da materia.

Nas sesións expositivas, o profesor explicará os diferentes temas apoiados en material audiovisual e ferramentas TIC.

O Campus Virtual utilizarase como medio de comunicación cos estudantes, tanto para enviarlles toda a información sobre o tema, como polos materiais que deben preparar os estudantes, así como para entregar os traballos que formará parte da avaliación.

As actividades interactivas serán de varios tipos: (1) Análise de casos, exercicios, tarefas e simulacións para poñer en práctica os conceptos aprendidos nas clases expositivas e adquirir as habilidades específicas (a nivel elemental) necesarias para superar a materia. (2) Dinámicas de pequenos grupos nos que, ademais de desenvolver competencias específicas relacionadas directamente cos contidos da materia, os estudantes practicarán habilidades de comunicación oral. Ademais de todo isto, ao longo do curso os estudantes poderán participar na realización de experimentos e estudos relacionados coa materia, así como terán que realizar varias lecturas obrigatorias.

As actividades de avaliación teñen un dobre aspecto; Por unha banda, as actividades de avaliación continua permitirán aos estudantes ter un feedback constante sobre a súa progresión ao longo do curso, respecto do seu grao de adquisición de competencias tanto en coñecementos como en técnicas e actitudes; mentres que os exames parciais e finais tratarán de avaliar o nivel de coñecementos adquiridos polo suxeito sobre os contidos dos temas incluídos no programa da materia.

Ademais, o estudante terá á súa disposición, no Campus Virtual da USC, unha aula electrónica para apoiar a docencia presencial da materia de Psicología do Traballo, onde atopará multitude de ferramentas que facilitarán varios tipos alternativos de actividades. relacionados coa docencia, traballo en grupo ou titoría personalizada (grupos de traballo virtuais, titorías en liña, foros de discusión, etc.).

Sistema de avaliación da aprendizaxe

A asistencia á exposición e ás sesións interactivas é obrigatoria, salvo por razóns xustificadas, para aprobar o tema.

A avaliación das competencias específicas da materia máis relacionadas coa adquisición de coñecementos teóricos e prácticos realizarase mediante o exame final e / ou os exames parciais que valerán o 70% da nota final. O exame terá dúas partes, unha maior con preguntas tipo test e outra máis pequena con preguntas tipo ensaio (exercicios estatísticos, desenvolvemento de contidos, etc.).

A avaliación tanto das competencias específicas como das relacionadas coa titulación basearase no rendemento dos estudantes en cada unha das actividades interactivas (proxectos individuais, proxectos en grupo, análise de casos, traballo, lecturas, etc.). Esta parte valerá un 30%.

A nota final obterase a partir da media ponderada da parte expositiva máis a parte expositiva; A superación da materia implica ter obtido polo menos 4 puntos sobre 10 en ambas partes, expositiva e interactiva.

Os estudantes aos que se lles conceda a exención de asistencia, seguindo a instrución nº 2017 da Secretaría Xeral sobre a renuncia á asistencia a clase en determinadas circunstancias, serán avaliados cun exame final, que representará o 70% da nota final e coa avaliación dos exercicios, informes, etc. referíndose a temas do programa, que suporán o 30% da nota final. A nota final obterase a partir da media ponderada da parte expositiva máis a parte expositiva; A superación da materia implica ter obtido polo menos 4 puntos sobre 10 en ambas partes, expositiva e interactiva.

Tempo de estudos e de traballo persoal que debe dedicar un estudante para superala

Estímase que o alumno necesitará unhas 150 horas de traballo de estudo e persoal. Repartido entre estudo persoal, realización de traballos individuais ou en grupo, preparación de presentacións e realización de lecturas.

Recomendacións para o estudo da materia

Os alumnos deberán levar a materia ao día, tanto no que se refire ás clases expositivas como prácticas xa que se trata dunha materia anual cun temario amplo.

Observacións

Praxio e uso indebido das tecnoloxías:

A realización fraudulenta de calquier exame, exercicios, informes, etc., de maneira total ou parcial, que poida ser obxecto de avaliación para a materia implicará a calificación de suspenso na convocatoria vixente de acordo co artigo 16 recollido na "Normativa de avaliación do rendemento académico dos estudantes e de revisión de calificacións".